

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 680

На 18 октомври 2018 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

1. Доклад относно вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация.

Докладва: Мария Бойкинова

1.а. Доклад относно възнаграждения на ОИК.

Докладва: Иванка Грозева

2. Доклади по писма.

Докладват: Мария Бойкинова, Иванка Грозева, Севинч Солакова, Румяна Сидерова, Ерхан Чаушев, Катя Иванова

3. Разни.

Докладват: Ивелина Алексиева, Владимир Пенев, Кристина Стефанова, Румяна Сидерова

ПРИСЪСТВАХА: Ивелина Алексиева-Робинсън, Севинч Солакова, Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, и Цветозар Томов.

ОТСЪСТВАХА: Мария Мусорлиева, Александър Андреев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Росица Матева и Таня Цанева.

Заседанието бе открито в 10,40 ч. и председателствано от госпожа Ивилина Алексиева – председател на комисията.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Добър ден, колеги! В залата сме 14 членове на Централната избирателна комисия. Имаме необходимия кворум.

Откривам заседанието на Централната избирателна комисия на 18 октомври 2018 г.

Колеги, предлагам ви следния проект на дневен ред: т. 1. Доклад относно вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация с докладчик колегата Бойкинова; т. 2. Доклади по писма с докладчици колегата Бойкинова, колегата Грозева, колегата Солакова; и т. 3. Разни с докладчици аз, колегата Пенев и колегата Стефанова.

Колеги, имате ли предложения за изменение и допълнение в така предложения ви дневен ред? – Първа беше госпожа Грозева.

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Моля за нова точка „Доклад относно възнаграждения на ОИК“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Това ще бъде нова точка 1.а. Доклад относно възнаграждения на ОИК.

Следваща беше госпожа Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Моля да ме включите в писма и разни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включих ви, госпожо Сидерова.

Следващ беше господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Да ме включите в докладите по писма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записах ви, господин Чаушев.

Госпожа Иванова.

КАТЯ ИВАНОВА: Моля да ме включите в докладите по писма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записах ви, госпожо Иванова.

Други предложения? – Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване така предложения и допълнен дневен ред.

Режим на гласуване.

Гласували **14** членове на ЦИК: **за – 14** (*Бойчо Арnaudов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Дневният ред е приет.

Колеги, преди да преминем към точка първа от дневния ред, бих искала да ви информирам, че от днешното заседание отсъстват по обективни причини госпожа Мусорлиева, господин Ивков, госпожа Ганчева, госпожа Матева, госпожа Цанева. Закъсняват господин Андреев и господин Пенев.

Уважаеми колеги, преминаваме към разглеждането на точка първа от дневния ред:

1. Доклад относно вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация.

Заповядайте, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колеги, в предходни заседания ви докладвах докладна записка от директора на Дирекция „Администрация“ в Централната изборителна комисия относно изготвен проект за актуализирани вътрешни правила за изпълнение на Закона за достъп до обществена информация от администрацията

на Централната изборителна комисия. Въпреки че има приложени такива вътрешни правила с изменение и допълнение, аз ви предлагам да приемем нови такива, тъй като тези, които към момента сме ползвали, са приети през 2013 г., когато първо друг е бил статутът на Централната изборителна комисия, с друга администрация. Освен това в закона има промени след 2013 г. Промените са от 2015 г., 2016 г. и 2017 г. Затова считам, че е по-добре да създадем едни нови Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в Централната изборителна комисия, които да уредят приемането, регистрирането, разпределянето и разглеждането на заявленията и устните запитвания за достъп до обществена информация, изготвянето на решения за предоставяне или за отказ на обществена информация от ЦИК. Те са качени в моята папка във вътрешната мрежа.

Първа глава е „Общи положения“, т.е. предметът на вътрешните правила, които преди малко ви изчетох.

Втората глава е приемане, регистриране и разпределяне на заявленията за достъп до обществена информация. Съгласно закона достъпът до обществена информация се предоставя въз основа на: писмено заявление; устно запитване; и заявление, подадено по електронен път, включително и заявление, подадено чрез платформата за достъп до обществена информация – всъщност това са новите изменения от 2017 г. – съгласно чл. 15в от ЗДОИ.

Заявленията се адресират до председателя на Централната изборителна комисия. Съответно законова разпоредба е какво трябва да съдържа едно заявление и ако заявлението не съдържа три имена, съответно наименование и седалище на заявителя, описание на исканата информация и адрес за кореспонденция, се оставя без разглеждане, което е също законова разпоредба.

Новото са образците – Приложение № 1 – писменото заявление; Приложение № 2 е устното запитване. При него се съставя един протокол, който се подписва от служителя на ЦИК и заявителя. Това е, когато е устната форма на подаване на заявление.

Съответно заявлението се счита за писмено и в случай, когато е подадено по електронната поща или чрез платформата за достъп до обществена информация. В този случай не е необходимо да бъде подписано.

След получаване на писмено или устно заявление, заявленията се разпределят от председателя на Централната изборителна комисия на член на ЦИК, а преди това искам да ви обърна внимание за регистрацията на тези заявления. В предишните вътрешни правила, в чл. 7, ал. 4 бях описала, че заявлението се регистрира в деловодната система в електронен регистър по ЗДОИ. Сега премахнах този електронен регистър, за да не излезе, че това е някакъв специален регистър. Просто съм описала, че се регистрира в деловодната система с регистрационен номер по ЗДОИ и какво представлява този регистрационен номер. Той се формира от регистрационен индекс (обозначаващ преписка по ЗДОИ), пореден номер и дата на постъпване/регистрация в ЦИК. И съответно под този номер ще бъдат регистрирани всички други кореспонденции във връзка с образуваната преписка, като например съгласие от трето лице или ако не е ясна информацията и т.н.

Глава трета – Срокове и разглеждане на заявленията за достъп до обществена информация. Срокът е законов и той е уреден в чл. 28 от ЗДОИ – това е 14-дневен срок след датата на регистрирането им. Във вътрешните правила сме уредили в какъв случай срокът може да бъде удължен, при какви случаи и колко дни. Например, когато трябва да се иска съгласие от трето лице, срокът може да бъде удължен с 10 дни; когато поисканата в заявлението информация е в голямо количество, е необходимо допълнително време за нейната подготовка. Това са законови разпоредби. Както и ако исканата обществена информация не се намира в администрацията на Централната изборителна комисия, но има данни за местонахождението ѝ, ЦИК в 14-дневен срок изпраща до компетентния орган.

Глава четвърта е вземане на решение за предоставяне на

достъп до обществена информация.

Централната избирателна комисия взема решения за предоставяне на достъп до обществена информация с мнозинство 2/3 от членовете си в срока по чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ, т.е. в 14-дневен срок. Това е чл. 9 и след изслушване на становището на комисията, определена от ЦИК с протоколно решение. Съгласно закона не е необходимо наистина да се сформира специална комисия. Законът казва „отговорното лице“. Това в случая е задълженото лице, председателят на ЦИК или упълномощено от нея длъжностно лице. Но тъй като Централната избирателна комисия е колективен орган, трябва да има решение с 2/3. Практиката показва, че в много случаи ние назначаваме комисии с членове от администрацията с оглед характера на исканата информация. Това е тази комисия, определена с протоколно решение, като разбира се това може и да не остане във вътрешните правила, защото в крайна сметка крайният акт е на Централната избирателна комисия с подпис на председателя и секретаря. Но аз съм го написала, защото така работим на практика.

В решението, с което се предоставя достъп до обществена информация, се посочват задължително: регистрационният номер; степента на осигурен достъп (пълен или частичен); срокът, в който е осигурен достъп до исканата обществена информация; мястото, където ще бъде предоставен достъпът до исканата обществена информация; формата, в която ще бъде предоставена исканата обществена информация; и - разходите по предоставянето на достъп до обществена информация (в случаите когато се дължат). Това са законови разпоредби.

Съответно как става връчването: лично срещу подпис, по пощата с обратна разписка или се изпраща по електронен път, когато заявителят е поискал информацията да му бъде предоставена по електронен път и е посочил адреса на електронната поща. Обратната разписка се класира и съхранява в деловодството.

Глава пета - вземане на решение за отказ за предоставяне на обществена информация. Отказът също се взема с решение на

Централната изборителна комисия с 2/ от членовете си, като основанията за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация са също законово уредени и в съответните разпоредби на вътрешните правила всъщност са законовите разпоредби. По същия начин е и връчването, като в решението се посочва фактическото и правно основание за отказа и реда за неговото обжалване, както е при решенията за предоставяне на обществена информация. В чл. 18 сме предвидили, че директорът на дирекция „Администрация“ осъществява контрол за уведомяването на заявителя за решението относно предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до обществена информация.

Глава шеста – дължими разходи и начини на заплащането им при предоставяне на достъп до обществена информация. По принцип предоставянето на тази информация е безплатно, но законодателят е предвидил да се заплащат само разходите и те са уредени със Заповед на Министерството на финансите. Изброени са във вътрешните правила. Те са съгласно закона, като заплащането може да стане по банков път или на ръка в касата на Централната изборителна комисия.

Глава седма – форми за предоставяне на обществена информация. Те са също законово уредени. Това се: преглед на информацията – оригинал или копие или чрез публичен общодостъпен регистър; устна справка; копия на материален носител, т.е. на хартиен; и предоставяне по електронен носител или на интернет адрес, предоставен от заявителя или на интернет адрес, на който са публикувани данните.

Уредено е също и за лицата със зрителни увреждания или с увреждания на слухово-говорния апарат. Когато ЦИК има такава възможност, ще им бъде предоставена съгласно изискванията на закона. По принцип достъпът до обществена информация се предоставя във форма, заявена от заявителя, но в определени случаи може да бъде различна, когато няма техническа възможност или е свързано с необосновано увеличаване на разходите по

предоставянето на тази информация.

Съответно трябва да се води досие по ЗДОИ – описано е какво трябва да съдържа това досие. И на интернет страницата на ЦИК се създава секция „Достъп до информация“. Това е законовият термин, но аз ви предлагам да бъде „Достъп до обществена информация – ЗДОИ“. Така става по-ясно и от прегледа на сайтове на други институции е достъп до обществена информация, но се съдържа и абривиатурата ЗДОИ или изписано Закон за достъп до обществена информация. Там ще публикуваме вътрешните правила, интернет адреса на страницата на ЦИК, на който могат да се подават заявленията, образците, както и отчета, който ще направим в края на годината.

Както ви казах, образците са Приложение № 1 и Приложение № 2.

Това е, което сме уредили във вътрешните правила. Ако имате някакви допълнения, може.

Връщам се на чл. 8, ал. 2 да ви обърна внимание за процедурата. Преди малко ви казах, че заявленията се регистрират в деловодната система на ЦИК, разпределят се от председателя на ЦИК на член на ЦИК, членът на ЦИК докладва заявлението на заседание на Централната изборителна комисия, като може да определи или да предложи за определяне на комисия, в която да се включват служители на администрацията с оглед характера на исканата информация, като считам, че това невинаги е задължително. Има заявления, които могат и без комисия, т.е. зависи от характера на исканата информация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

(Коментари и уточнения извън микрофона.)

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване така предложения ни проект на Вътрешни правила.

Режим на гласуване.

Гласували 17 членове на ЦИК: за – 17 (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев,*

Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов), против – няма.

Приемат се. Благодаря ви, колеги.

Колеги, преминаваме към новата точка 1.а.:

1.а. Доклад относно възнаграждения на ОИК.

Заповядайте, госпожо Грозева.

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Благодаря ви, госпожо председател.

Уважаеми колеги, с вх. № МИ-27-138 от 16 октомври 2018 г. е пристигнало писмо от Общинската изборителна комисиия – Бяла Слатина, с искане за изплащане на едно заседание на комисиията, проведено на 12 октомври 2018 г., и на едно дежурство, проведено от председателя на 11 октомври 2018 г. във връзка с подготовка на документите за заседанието. Заседанието е проведено във връзка с постъпило заявление за предсрочно прекратяване на пълномощията на кмета на кметство Бъркачево Георги Асенов Георгиев.

На заседанието са присъствали председател, заместник-председател, секретар и 7 членове. Прекратили са предсрочно пълномощията на кмета. Изпратено ни е решение.

Налице е счетоводна справка и контролен лист. Предлагам ви да гласуваме изплащането на едно заседание на комисиията, проведено на 12 октомври 2018 г., и на едно дежурство на председателя, проведено на 11 октомври 2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за – 17** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова,*

Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов), против – няма.

Предложението се приема.

Продължете, госпожо Грозева.

ИВАНКА ГРОЗЕВА: И понеже е в същата връзка – пак от общинската изборителна комисия – Бяла Слатина, но е заведено под друг номер. С вх. № МИ-15-211 от 16.10.2018 г. сме получили писмо от общинската изборителна комисия – Бяла Слатина, с което ни изпращат за сведение свое решение № 274 от 12 октомври 2018 г., на ОИК – Бяла Слатина, с което са прекратени предсрочно пълномощията на кмета на кметство Бъркачево, община Бяла Слатина. Копие от решението е изпратено на общинския съвет – Бяла Слатина, с оглед предприемане на действията съгласно чл. 42, ал. 7 от ЗМСМА.

Във връзка с практиката на Централната изборителна комисия, съм подготвила текста на едно писмо, което е качено в моята папка от днешна дата, адресирано до Общинската изборителна комисия – Бяла Слатина и до Общинския съвет – Бяла Слатина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря ви, госпожо Грозева.

Колеги, подлагам на гласуване изпращането на това писмо.

Режим на гласуване...

Уважаеми колеги, прегласуване – не се отчита подаден глас.

Уважаеми колеги, отменям гласуването с машинките.

Който е съгласен с така предложения отговор, моля да гласува.

Гласували 17 членове на ЦИК: **за – 17** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов), против – няма.*

Предложението се приема.

Благодаря, с това изчерпахме точка 1.а.

Продължаваме с точка втора:

2. Доклади по писма.

Първа е госпожа Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колеги, докладвам ви писмо от кмета на община Садово с приложени протокол и заповед, съгласно които е отворено запечатаното помещение, в което се съхраняват изборни книжа и материали, за да се приберат изборните книжа и материали от произведения местен референдум в с. Катунца на 13 октомври 2018 г.

Докладвам го за сведение.

Госпожа Грозева вече докладва писмото в т. 1.а. като свързан доклад.

Продължаваме със следващ докладчик – госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, съвсем навреме главният счетоводител изготви отчета за касовото изпълнение на бюджета на ЦИК, оборотната ведомост и други отчетни документи за третото тримесечие на тази година. На следващото заседание можем да приемем и да одобрим изпращането на писмо до Сметната палата. Виждате от самата докладна записка, че информацията е предоставена на Министерството на финансите, включително по електронен път на служителя, който отговаря за Централната изборителна комисия. Получен е статус „одобрен“, след което се представя на вниманието на Централната изборителна комисия.

Отчетът съдържа както информация за размера на бюджетните средства за Централната изборителна комисия, уточнение за приходна част, че такива липсват в ЦИК, за разходите по бюджета на Централната изборителна комисия, включително трансферите. Отразени са в самата документация.

Моля да се запознаете. Сроктът за Централната изборителна комисия е 22 октомври 2018 г., в тридневен срок следва да се

изпрати след този срок в Сметната палата. Съвсем нормално ще се включим в този срок и на следващото заседание можем да одобрим писмото, така че за днес само за запознаване.

Във връзка с втория тур на частичните избори докладвам и от името на госпожа Сидерова. Двете с нея получихме високата чест за малко да бъдем членове на общинска изборителна комисия. Поради технически причини вчера за малко ни беше предоставен достъп като администратор ОИК – Главиница, за да можем да одобрим предпечатния образец.

На 16-ти общинската изборителна комисия – Главиница, има решение. То е публикувано на интернет страницата на ЦИК и на комисията, за одобряване на предпечатния образец, но по технически причини това не беше отразено в системата и не позволяваше започване отпечатването на бюлетините от Печатницата на БНБ.

Извършихме проверка. Знаете, че и на първия тур бяха само тези двама кандидати участници в изборите. Те участват и във втория тур. Извършихме проверката и одобрихме предпечатния образец, както и тиража на бюлетините. Във връзка с това ви докладвам, че постъпи и по пощата копието от заявката за 690 бр. хартиени бюлетини за втория тур. Аз ви го бях докладвала след получаване по електронен път..

Пак във връзка с втория тур вх. № ЧМИ-26-9-1 от 17.10.2018 г. получихме графика, който е изпратен на кмета на общината и на общинската изборителна комисия. В петък ще бъдат предоставени в Печатницата на БНБ. Не ви предлагам да изпратим писмо, защото ние сме ги уведомили своевременно преди първия тур, включително и за подаването на информация както за активността, така и представянето на протоколите. За сведение ви докладвам писмото.

За сведение: в папка „Покани“ са публикувани покани за семинари и обучения. И с това приключих.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Солакова.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване за последващо одобрение действията на нашите колеги госпожа Сидерова и госпожа Солакова по въвеждане на образца на бюлетината за втори тур.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували 17 членове на ЦИК: **за – 17** (*Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Следващ докладчик е госпожа Сидерова – заповядайте.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Уважаеми колеги, за сведение ви докладвам пристигналата с писмо покана от Мерилендския щатски орган по произвеждане на изборите за наблюдение на Междинните избори на Конгреса на САЩ през м. ноември 2018 г., както и писмото – по-скоро грамата на нашето посолство, че комисията изразява готовност с наблюдателите да организира среща на 2 или 7 ноември 2018 г. с оглед сроковете, които са тук за издаване и придвижване на документите през посолството. С оглед факта, че колегата Ивков е извън страната и чак на 29-ти може да си представи паспорта, а там се иска оригинален паспорт, а не копие от него. Може би датата 7 ноември 2018 г. ще е най-удобна.

Докладвам ви го за сведение и да ви кажа, че процедурите са задвижени. Тука колегата Пенев трябва да поеме всичко върху гърба си за дооформяне нататък. (*Коментари и уточнения извън микрофона.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Следващ докладчик е господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Уважаеми колеги, докладвам ви писмо с вх. № ЦИК-00-630 от 1712018 г., получено по електронен път, и на 18-ти в хартиен носител, от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с което ни уведомяват по случая Полша, че по списъка, който им представихме, въпросните граждани не изтърпяват наказание лишаване от свобода в затворите на Република България.

Това е за сведение.

Във връзка с това вчера, след получаването на това писмо по електронен път, изпратихме и обратното писмо до Централната изборителна комисия на Полша, че всички български граждани, които бяха в списъка, не са лишени от изборителни права съгласно българското законодателство. И още едно изречение имаше, че актуалният адрес за контакт е „цик.бг“. Това изрично го подчертахме, за да нямаме пак разнобой.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Чаушев.

Следващ докладчик е госпожа Иванова.

КАТЯ ИВАНОВА: Уважаеми колеги, докладвам ви за сведение постъпило писмо от директора на ТД на НАП – Пловдив, с вх. № ЦИК-00-681 от 18 октомври 2018 г. То е във връзка с едно от административните дела в Пловдив, по които страна е Централната изборителна комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, с това изчерпахме тази точка от дневния ред.

Продължаваме с:

3. Разни.

Уважаеми колеги, първи докладчици по тази точка сме аз и господин Пенев. Аз ще започна, и господин ще довърши и ще ме допълни.

Уважаеми колеги, както знаете, бяхме командировани с колегата Пенев в Европейската комисия на Международна конференция на високо ниво по отношение на въздействието върху изборите в дигиталната ера и изграждане на защити срещу кибер атаки.

Конференцията в общи линии беше разделена на две. Първият ден и половина беше с широкото участие както на представители от държавите членки на Европейския съюз, така и трансатлантически партньори, също така представители на академичните среди, неправителствения сектор и на бизнеса. Ще ви кажа малко за това. Втория ден след обяд беше затворена среща – работна група между държавите членки.

Ще ми се да започна с това, че конференцията беше организирана под егидата на господин Джулианк Кинг, който е комисар по сигурността на Съюза, и госпожа Метлер, която е ръководител на Европейския център за политически стратегии към европейската комисия.

Показаха на европейско ниво една много добра координация, като в конференцията взеха участие госпожа Габриел, еврокомисарят по правосъдие, права на потребителите и равенство между половете госпожа Юрова, а също така и господин Аврамопулос, който е европейски комисар по въпросите на миграцията, вътрешните работи и гражданството. В тази връзка ние видяхме наистина, че има усилия на различни еврокомисари и на различни структури в Европейската комисия, както и в Европейския парламент, тъй като имаше и представители от Европейския парламент. Общи усилия и насоки за гарантиране на сигурността на предстоящите избори за членове на Европейския парламент.

Основното послание на политическо ниво беше, че всъщност ударите по сигурността са и директни удари и директни атаки срещу демокрацията на Европейския съюз и това беше ясното политическо послание: да изградим механизми всички държави членки поотделно

на национално ниво, и вече на европейско ниво да изградим механизми, за да се пазим от подобни атаки.

Иска ми се да ви кажа няколко думи за контекста и за началото преди да мина към практическите стъпки, които пряко касаят Централната изборителна комисия.

На цялата конференция бяха представени основните предизвикателства пред държавите членки на предстоящите избори. Вие ги знаете, но бяха подробно и детайлизирано обяснени как се проявяват досега като анализи, като насоки кибератаките, включително и дидос атаките като подразделение на кибератаките; злоупотребата с личните данни; дезинформацията; фалшивите новини; фалшивата информация; по какъв начин те могат да се случат и по какъв начин може да се противодейства на тях.

Основното предложение на политическо и на професионално ниво, което е оформено и като препоръка към държавите членки, е да се създаде национален координационен механизъм, национална хоризонтална координация между различните органи, които имат отношение към гарантиране на сигурността на изборите. Тези органи имат подобен документ. Впрочем тези документи ще ги дам за много бърз превод.

Има подобен документ, който отправя тази препоръка към държавите членки и редица държави вече са започнали изграждането на този механизъм. Той според Европейската комисия следва да включва органите по управление на избори, органите които отговарят за сигурността, органите които отговарят за защитата на личните данни, включително и органите, които упражняват мониторинг върху медиите.

Бяхме информирани, че до края на м. ноември 2018 г. всяка държава членка трябва да представи точка за контакт по отношение на гарантиране на киберсигурността на предстоящите избори. Тази точка за контакт ще предоставя информация и ще получава информация от европейската точка за контакт.

Може би тук е добре да кажем, че присъства и господин Расмусен, който е бивш генерален секретар на НАТО, както и ви посочих от бизнеса. Сега ми се ще да ви посоча кой присъства. Това са Фейсбук, Джигсоу, Майкрософт, Индра и още една от големите компании. Всички тези компании разказаха за мерките, които предприемат в координация с органите за управление на избори, в координация с различни държави по отношение на защитата на личните данни и по отношение на защита от атаки за киберсигурността.

Ние с господин Пенев ще ви разкажем и ще ви покажем може би след заседанието някои интересни факти: по какъв начин може в онлайн пространството да се пусне и да се разпространи новина, както в текст, така и в аудио или във визуален или в аудио-визуален формат – съдържание, което да не може да бъде разграничено от истинското, а да бъде изцяло фалшива новина, използвайки образа на определено лице, в чиито уста се въвеждат други думи. Беше наистина много интересна тази част, за да знаем какво ни очаква и какво може да ни се случи.

Получихме и предложения от големи компании и от разработчици – най-вече от научни среди, предложения за това как да се отговори на тези предизвикателства. Няколко проекта вървят. Единият от проектите е свързан с обучение на младите и обучение на хората изобщо за това как да представят фалшиви новини и да срутят една институция под формата на игра. Това цели по-високо познание на възможността за злоупотреба в онлайн пространството, което познание да доведе до една завишена чувствителност у хората към новините, които получават онлайн.

И отново казвам за онлайн и дезинформацията надделява становището и вероятно ще се търси решение в тази посока. Все още няма, че онази правна рамка за сигурност по отношение на традиционните медии – вие знаете, че в избори има много ясни правила за тях, би следвало да бъде приложена и по отношение на електронните медии.

Уважаеми колеги, по отношение на големите компании и във връзка с предстоящите избори в България, с оглед на нормативната уредба в България ви предлагам да изпратим официално писмо до Фейсбук – вече извършихме проучване на това къде се намира офисът, който отговаря за България, за информиране на Фейсбук и провеждане на среща във връзка със законови разпоредби, касаещи изборите в България и социалните мрежи.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **14** (*Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Цветозар Томов*), **против** – **3** (*Георги Баханов, Мартин Райков, Севинч Солакова*).

Предложението се приема.

Заповядайте, госпожо Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Не съм против да се проведе такава среща, но ми се иска да видим какви въпроси ще обсъждаме и писмото какво ще съдържа като покана, за да знаят и те и да имат и предварителна готовност, а не да бъде само въз основа на този разговор, който сте провели с представител, без да знаем той дали е бил упълномощен да поема съответните ангажименти от страна на социалната мрежа и управлението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Разбира се, това писмо и съответният представител ще бъдат предоставени на колегите.

Продължавам нататък. В общата част има доста неща, които могат да се кажат, но ми се ще да мина към конкретната част, която касае работата на Централната избирателна комисия.

Колеги, приет е пакет от документи на европейско ниво, с които е добре да се запознаем. Тези документи включват: Компендиума за киберсигурност на технологиите в изборите. Той

вече беше представен на вниманието на Централната изборителна комисия на работната среща в Европейския парламент, проведена на 25 септември 2018 г. Този Компендиум е преведен, колеги, и в момента е качен за днешното заседание във вътрешната мрежа в моята папка. Моля да се запознаете с него.

На второ място е съобщение на комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 12 септември 2018 г. по отношение на гарантирането на свободни и честни избори. Този документ го има и на български. Той дава конкретни предписания по отношение на изборите.

На следващо място, има обръщение – извинете, на английски е, колеги. Препоръка свързана с мрежата за координация на национално ниво, онлайн прозрачността, защитата срещу кибератаки и борбата с дезинформацията в контекста на предстоящите избори за Европейски парламент.

Следващият документ, колеги, се нарича Ръководство на комисията за прилагането на Акта за защита на личните данни в изборен контекст.

Колеги, всички тези документи ние получихме с господин Пенев в 8 ч. в петък. Ще ги дадем за превод, за да можем да ги представим по-детайлно на следващо заседание.

Искам да кажа в този контекст, че последният документ, който вече е представен непосредствено онзи ден, но все още не ни е предоставен в своя финален вариант, е т.нар. Код на практиките. Това е един етичен кодекс на поведение на големите социални мрежи, които са направили това споразумение под егидата на госпожа Габриел. Между другото еврокомисар, който е много добре приет на международно ниво. С господин Пенев това успяхме да го видим. И съм сигурна, че когато този документ ни бъде изпратен, ще представлява един интересен материал за нас.

По време на закритата сесия целта беше да се представят тези документи, отново да се обърне внимание на факта, че трябва да

бъдат създадени национални мрежи и контактни точки, както и предстоящо е предвидено тестване, учение, обучение – нека така да го наречем, на органите за управление на избори и другите органи в отделните държави членки за реакция при ситуация на кибератака. Като всяка държава трябва да планира подобно обучение, да го осъществи и разбира се, да предостави информация за резултатите от него, а също така се обмисля и обсъжда в рамките на следващата година да се проведе подобно учение и на европейско ниво.

В тази връзка, колеги, считам за необходимо ние да отправим едно писмо до заместник министър-председателя господин Томислав Дончев, който отговаря и за изборите, до Министерство на вътрешните работи, до Министерство на външните работи, до Държавна агенция „Национална сигурност“, до Държавна агенция „Електронно управление“, която е координатор по линия на киберсигурността на България, да проведем среща във връзка с евентуална подготовка на подобно учение и различните параметри на механизма на взаимодействие на една такава мрежа.

Уважаеми колеги, оставям за обсъждане, но пак във връзка с тази теза днес е получено съобщение на комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно гарантирането на свободни и честни избори на български език. Колеги, не съм се запознала с този документ нито на английски, нито на български език. Публикуван е във вътрешната мрежа. Всички ние е добре да се запознаем с него и да го върнем на обсъждане в един по-късен момент.

Това беше едната от темите на тази затворена среща на органите. Основно как да определим точка за контакт, какви механизми са създадени в отделните държави, какво е нивото на подготвеност.

От страна на България се включихме в два от модулите – те бяха два модула, и в двата модула. В първия модул представихме, че България е имала вече опит от дидос атака в изборите през 2015 г. и уроците на базата на този опит, като основният урок е координация

и всеки орган да върши онова, което е в рамките на неговата компетентност, но при съответната координация между органите.

И разбира се, втората ни заявка беше: Ето, нас ни има като Централна избирателна комисия. Ние сме тези, които отговаряме за организацията и произвеждането на честни и законосъобразни избори. Ние отговаряме за легитимността на изборите. И в този контекст изразихме своята радост затова, че други органи, които се грижат за киберсигурността, ще допринесат и за гарантиране на сигурността на изборите в контекста, в който Централната избирателна комисия управлява този процес.

Господин Пенев, заповядайте.

ВЛАДИМИР ПЕНЕВ: Аз мисля, че госпожа Алексиева беше доста подробна. Разбира се, темите и информацията, която беше предоставена в тези два дни, са доста широкообхватни, изискват подробно запознаване и обсъждане в рамките на Централната избирателна комисия. Акцентите наистина са първо оценка и анализ на рисковете, като се приема, че рисковете, касаещи киберсигурността, са изключително високи и това трябва да се оцени адекватно. И своевременно, предварително и доста далеч преди датата на изборите да се предприемат на национално ниво подходящи мерки, за да се оценят възможните рискове, действията и сценариите, по които да се преодоляват тези рискове, в случай че възникнат.

Основният акцент беше координация и сътрудничество на национално ниво и координация и сътрудничество на европейско ниво, включително чрез обмяна на опит и добри практики.

Предоставена беше много информация, включително и конкретни примери за развитието на технологиите, които създават и предпоставят потенциален риск по отношение на сигурността, и по отношение на дезинформацията и фалшивите новини, което предполага тясно сътрудничество между органите на управление и органите, които се занимават със сигурност. Включително в определени случаи и с научните среди, тъй като при тях

информацията за развитието на технологиите е най-подробна и актуална.

Мисля, че беше изключително полезна срещата. Мисля, че достатъчно добре представихме и нашия опит в положителна светлина и това беше добре прието. И мога да кажа само, че ни чака много работа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Пенев. Присъединявам се.

Колеги, ще видите от материалите, че ни чака много работа.

Следващ докладчик по тази точка е госпожа Стефанова.

КРИСТИНА СТЕФАНОВА: Уважаеми колеги, постъпила е докладна записка с вх. № ЦИК-09-194 от 17 октомври 2018 г. от госпожа Красимира Манолова – директор на Дирекция „Администрация“, относно искане за одобряване на прогнозен разход за осигуряване на стелажи за пренареждане на архивохранилищата на Централната изборителна комисия. Поради липсата на свободно пространство и срещани трудности при намиране на документи тя предлага да бъде одобрен разход до 20 000 лв., като по бюджета на Централната изборителна комисия има налични средства за покриване на този разход и е приложен контролен лист от финансовия контролор.

Нейното предложение е допълнително да се извърши проучване на възможностите за осигуряване на стелажни конструкции, като конкретни ценови оферти да бъдат предоставени на вниманието на комисията за одобрение. И същите стелажи да бъдат монтирани в съответните архивни помещения с възможност за пренареждане на наличните книжа и материали, което ще улесни и ще спести място за съхранение на документите.

В моята папка има една ориентировъчна оферта за стелажи, както и една таблица, която ни дава информация, че ориентировъчно разходът ще бъде по-малък – между 4000 и 5000 лв., като това е сметнато съвсем прогнозно на база на квадратурата на помещение

№ 76, както и на останалите две помещения с възможност за поставяне на стелажи, които ще могат да се разглобяват и при евентуално преместване на комисията в друга сграда, да бъдат прехвърлени.

Моля за одобрение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Искам само да подкрепя докладната записка и направеното предложение. Вчера с колегата Стефанова и колегата Грозева, която присъства, с цел изпълнение на по-раншно решение за предоставянето на копия от избирателен списък от секции в чужбина, по-скоро във Великобритания, се наложи да прехвърлим чувалите от трите хранилища. Разбира се, не ние лично, а с помощта на съответните служители от Народното събрание.

Действително плаче за вземането на това решение, защото всеки път да се прехвърля това огромно количество чували от четири или пет избора извън страната, където сме имали, както знаете над 100 секции, по-точно 400 в изборите. Особено изборните, където бюлетините са много големи и тежки, не е възможно да се работи. Освен това не звучи сериозно по този начин да изглеждат нашите хранилища. Така че според мене най-добре е да се предприемат тези действия, особено щом ще можем да ги ползваме и в бъдеще. *(Коментари и уточнения извън микрофона.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте, госпожо Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, във връзка с тази докладна и още повече въз основа на протоколно решение в отговор на писмо от КПКОНПИ, и осъществено влизане в хранилищата разбрах, че имаме различен режим по отношение на трите хранилища, в които се съхраняват документи, и в тази връзка искам да предложа заедно с тази задача, която иска администрацията да одобрим, да възложим и изготвяне на едни много кратки правила за

достъп до трите хранилища, в които се съхраняват изборни книжа и материали.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: За пръв път разбирам, че имаме различен режим. Вчера подписахме протоколи и за трите хранилища.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, аз благодаря и за първото, и за второто предложение. Ще ги подложа на гласуване и искам да кажа, че съм поискала писмени правила, защото ние имаме устни правила, но писмено разписани правила от три години.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване така направените предложения...

Заповядайте.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Искам да се възложи кой ще прави правилата. Мисля, че Група 1.2. е тази, която трябва да ги прави, след като не е възложено доверие на останалите и на решението на ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, отмених гласуването, защото госпожа Сидерова искаше да допълни. Лично аз съм възложила чрез директора на администрацията по негова преценка да възложи на администрацията да ни изготвят в суров вид правила, които ние да разгледаме.

Уважаеми колеги, можем ли да се върнем към гласуването? - Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*), **против** – **няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, приехме и тези предложения.

Госпожо Сидерова, заповядайте за доклад.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Колеги, само искам да ви уведомя, че вчера Общинската изборителна комисия – Садово, донесе копие от протоколите. Понеже ни ги изпратили по електронен път, бяха решили да ни ги предоставят и на хартия. Те са четири протокола – приехме ги и ги оставихме при книжата от изборите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, с това закривам днешното заседание на Централната изборителна комисия.

Свиквам следващото редовно заседание във вторник, 23 октомври 2018 г., в 10,30 ч. Знаете, че има балотаж и евентуалните възможности, свързани с този балотаж. Ще помоля в оперативен порядък да уточним нашите дежурни.

Закривам заседанието.

(Закрито в 11,50 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ивилина Алексиева

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Цвета Минева